

Tarald Stein
Krumgata 10
0170 OSLO

Trondheim, 12.01.2018

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/51

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Vedtak om avslag på søknad om innførsel av snegleartene *Rumina decollata*, *Tingitana shioum*, mfl og tillatelse til innførsel av snegleartene *Ryssota otaheiana*, *Ryssota zeus*, mfl for hold i innendørs terrarium til Tarald Stein

Miljødirektoratet gir Tarald Stein avslag på søknad om innførsel snegleartene *Rumina decollata*, *Tingitana shioum*, *Loxana vondeli*, *Helix melanostoma*, *Marmorana scabriusvula* og *Marmorana muralis* og *Zonites algirus* og tillatelse til innførsel av snegleartene *Ryssota otaheiana*, *Ryssota zeus*, *Hemicycla saulcyi*, *Hemicycla planorbella*, *Hemicycla berkeleii*, *Hemicycla perraudierei* og *Archachatina marginata* for hold i innendørs terrarium, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Sakens bakgrunn

Det vises til søknad fra Tarald Stein (søker) datert 04.01.2016, vår tillatelse til innførsel av gitte arter av 18.03.2016 og utfyllende opplysninger sendt oss 02.04.2016 fra søker. Det ble 04.01.2016 med spesifisering 02.04.2016 søkt om import av snegleartene: *Limicolaria numidica*, *Limicolaria martensiana*, *Achatina iredalei*, *Hadra webbi*, *Phaedusa paviei*, *Helicophanta magnifica*, *Pancala batanica*, *Camaena cicatricose*, *Acavus superbus*, *Bertia brookei*, *Euhadra amaliae*, *Tingitana shioum*, *Loxana vondeli*, *Helix melanostoma*, *Marmorana scabriusvula*, *Marmorana muralis*, *Zonites algirus*, *Ryssota otaheiana*, *Ryssota zeus*, *Hemicycla saulcyi*, *Hemicycla planorbella*, *Hemicycla berkeleii*, *Hemicycla perraudierei* og *Archachatina marginata*. Formålet er hold i innendørs terrarium og folkeopplysning i liten skala. Tidsrommet for planlagt innførsel var 01.04.2016 - 31.01.2016. Miljødirektoratet (direktoratet) ga i brev av 18.03.2016 tillatelse til innførsel av følgende arter:

Limicolaria numidica
Limicolaria martensiana
Achatina iredalei
Hadra webbi
Phaedusa paviei
Helicophanta magnifica
Pancala batanica
Camaena cicatricosa
Acavus superbus
Bertia brookei
Euhadra amaliae

Vi beklager sein behandling av øvrige omsøkte arter. Her behandles søknad om import av:

Archachatina marginata
Rumina decollata
Ryssota sp
Euhadra amaliae
Tingitana shioum
Loxana vondeli
Helix melanostoma
Marmorana sp.
Zonites algirus
Hemicycla sp.

Vi etterspurte i vårt brev av 18.03.2016 opplysninger om disse artenes evne til å overleve og formere seg i Norge. Videre ble artsnavn for *Ryssota* sp, *Marmorana* sp. og *Hemicycla* sp. etterspurt. Søker presiserte 02.04.2016 at søknaden gjelder følgende arter:

Ryssota
- *Otaheiana*
- *zeus*
Marmorana
- *scabriusvula*
- *muralis*
Hemicycla
- *plicaria*
- *sauleyi*
- *planorbella*
- *berkeleyi*
- *perraudierei*

Søker opplyser at sneglene skal holdes i terrarium innendørs og fremholder at:

- Mange av arten er tropisk og overlever ikke i naturen i Norge
- Omsøkte arter av europeisk opprinnelse vil ikke kunne overleve i Norge i lenger tid, og at om de skulle overleve vil de ikke utgjøre noen trussel for norske arter
- Dyrene vil bli holdt innendørs i rømingssikkert terrarium og vil ikke bli sluppet ut
- Søker har mange sneglearter i hobbyhold allerede
- Eventuelle egg fryses og knuses før de kastes i restavfall
- Alt som fjernes fra terrariene finkjemmes for gjemte snegler
- Kjøpere av evt. avkom opplyses om regelverk og egnede tiltak
- Sneglene skal under ingen omstendigheter slippes ut i norsk natur

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge som ikke er omfattet av forbudet i § 5 eller unntakene i § 7. Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om den omsøkte organismen kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 (3). Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 (4). De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7. I tillegg skal tiltaket vurderes opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml § 14.

Miljødirektoratets vurdering

Tingitana shioum, *Loxana vondeli*, *Helix melanostoma*, *Marmorana scabriusvula*, *Marmorana muralis*, *Zonites algirus*, *Ryssota otaheiana*, *Ryssota zeus*, *Hemicycla sauleyi*, *Hemicycla planorbella*, *Hemicycla berkeleyi*, *Hemicycla perraudierei* og *Archachatina marginata* står ikke på forbudslista i vedlegg I, jf. forskriften § 5, og er ikke omfattet av unntakene i § 7. Innførsel krever således tillatelse etter forskriften § 6.

Miljødirektoratet anser at kunnskapsgrunnlaget for å behandle denne søknaden er tilstrekkelig, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) har i Rapportnr: 2017: 33: <https://vkm.no/download/18.5ae8113516051ba13264cb17/1513690007313/Assessment%20of%20risk%20to%20Norwegian%20biodiversity%20from%20the%20import%20and%20keeping%20of%20terrestrial%20gastropods%20in%20terraria.pdf> vurdert risikoen knyttet til import og hold av 116 arter av landlevende lungesnegler. Med unntak av *Ryssota zeus* er alle artene over omfattet av denne vurderingen.

VKM har vurdert at ingen av artene under tilhører kategorien av sneglearter som har svært liten sannsynlighet for å etablere seg i norsk natur. *Rumina decollata* er utbredt i Europa nord til og med Frankrike. Arten er ikke identifisert som en skadelig invasiv art i European Alien Species Information Network (EASIN). VKM vurderer at import og hold av arten medfører moderat risiko med middels usikkerhet for norsk naturmangfold. Vi anser at utbredelsen og erfaring med andre sneglearter (iberiasnegl (*Arion lusitanicus*)) tilsier at naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) må tillegges avgjørende vekt. Samme vurdering ligger til grunn for å ikke tillate import av artene:

- *Tingitana shioum* og *Loxana vondeli*, som er endemiske i Atlasfjellene. VKM finner at det ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger til å vurdere risikoen ved import og hold av *Tingitana shioum*. *Loxana vondeli* blir vurdert av VKM til å ha lav risiko ved import og hold, men denne vurderingen er beheftet med middels usikkerhet
- *Euhadra amaliae* som hører hjemme i Japan. VKM finner ikke tilstrekkelige opplysninger om arten til å gi en risikovurdering
- *Helix melanostoma*, som er utbredt i blant annet Frankrike. VKM finner ikke tilstrekkelige opplysninger om arten til å gi en risikovurdering
- *Marmorana scabriuscula* og *Marmorana muralis*, som er endemisk og utbredt i Italia blir vurdert av VKM til å ha lav risiko, men denne vurderingen er beheftet med middels usikkerhet
- *Zonites algirus*, som er utbredt i blant annet Frankrike blir vurdert av VKM til å ha lav risiko ved import og hold, men denne vurderingen er beheftet med middels usikkerhet

For disse artene gjelder også at de enten har middels risiko for å føre til skader på norsk naturmangfold eller at selv om de er vurdert til å ha lav slik risiko er vurderingen beheftet med middels usikkerhet.

Ryssota otaheiana og *Ryssota zeus* er endemiske arter på Filippinene. *Ryssota otaheiana* er vurdert av VKM til å ha svært liten sannsynlighet for å etablere seg i norsk natur. *Ryssota zeus* er ikke vurdert av VKM, men vi anser at arten står svært nær *Ryssota otaheiana* og slik kan vurderes på samme måte. De lever i tropiske områder uten vinter med høy luftfuktighet. Vår vurdering er at disse artene ikke vil etablere seg i norsk natur eller utgjør fare for skade på norsk naturmangfold. *Hemicycla plicaria*, *Hemicycla saulcyi*, *Hemicycla planorbella*, *Hemicycla berkeleii* og *Hemicycla perraudierei* er samtlige endemiske på Kanariøyene. VKM vurderer disse artene til å ha lav risiko ved import og hold, vurderingen har fått angitt lav usikkerhet. Det er ikke registrert spredning av disse artene på det europeiske kontinentet, jf. Pan-European Species directories Infrastructure (PESI). *Archachatina marginata* er endemisk i Vest-Afrika og krever 25 °C over lengre tid for å formere seg. I European Alien Species Information Network (EASIN), står arten oppført med liten påvirkning/ukjent påvirkning på miljøet. Arten er vurdert av VKM til å ha svært liten sannsynlighet for å etablere seg i norsk natur. Vår vurdering er at disse artene neppe evner å spre seg i norsk natur. Innførsel medfører ikke risiko for uheldige følger for biologisk mangfold, jf. forskriften § 15 (3). Direktoratet finner ikke grunn til å tillegge føre-var-hensynet vekt i forhold til disse artene, jf. naturmangfoldloven § 9. Innendørs bruk, status i forhold til svarteliste og artens manglende evne til å overleve vinteren i Norge, tilsier at innførsel av *Ryssota otaheiana*, *Ryssota zeus*, *Hemicycla saulcyi*, *Hemicycla planorbella*, *Hemicycla berkeleii*, *Hemicycla perraudierei* og *Archachatina marginata* ikke vil føre til økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet finner det ikke relevant å gå inn på en nærmere vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at tillatelse etter forskrift om fremmede organismer ikke fritar for krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven. Miljødirektoratet gjør også oppmerksom på bestemmelsen i § 20 i forskriften om fremmede organismer som angir krav til den ansvarlige for innførselen om å sørge for at ansatte og andre som er involvert i innførselen har kunnskap om risikoen for uheldige følger og andre forebyggende tiltak i samsvar med

aktsomhetsplikten i § 18 (1), at det foreligger en tiltaks- og aktsomhetsplikt etter § 19, samt om øvrige bestemmelser i forskriften som gjelder for innførselen. Tilsvarende gjelder også informasjon til kunder og andre mottakere ved omsetning eller formidling av omsøkte organismer, se § 20 (2). Dette må kunne dokumenteres ved tilsyn.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknad fra Tarald Stein om tillatelse til innførsel av inntil 20 eksemplarer hver av artene *Rumina decollata*, *Tingitana shioum*, *Loxana vondeli*, *Helix melanostoma*, *Marmorana scabriuscula* og *Marmorana muralis* og *Zonites algirus*, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Miljødirektoratet gir Tarald Stein tillatelse til innførsel av:

Inntil 20 eksemplarer av hvert av artene *Ryssota otaheiana*, *Ryssota zeus*, *Hemicycla saulcyi*, *Hemicycla planorbella*, *Hemicycla berkeleii*, *Hemicycla perraudierei* og 10 eksemplarer av arten *Archachatina marginata*, jf. forskrift om fremmede organismer § 6. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder fram til 01.04.2019
- Tillatelsen gjelder kun innførsel fra importør/oppdretter i Europa
- Organismene skal anskaffes, oppbevares, brukes og destrueres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet, også ved transport
- Ved innførsel skal forsendelsen være merket med (jf. forskriften § 25 første ledd):
 - Organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
 - Antall eller annen angivelse av mengde organismer
 - Vår referanse (oppgitt i tillatelsen)

Dersom vilkår i tillatelsen ikke følges kan Miljødirektoratet oppheve den eller endre vilkårene. Tilsier ny kunnskap at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67, kan også tillatelsen trekkes tilbake eller vilkårene endres. Miljødirektoratet kan også føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i medhold av forskriften blir overholdt, jf. § 30 i forskrift om fremmede organismer.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep

0030 OSLO